

Γραμμική Β

Συντάχθηκε απο τον/την Administrator

Δευτέρα, 10 Νοέμβριος 2008 11:59 - Τελευταία Ενημέρωση Τετάρτη, 27 Οκτώβριος 2010 21:12

Για να εμφανιστούν σωστά οι χαρακτήρες της Γραμμικής Β, πρέπει να κάνετε download και install τα fonts της Linear B που υπάρχουν στο τμήμα Downloads.

Η μυκηναϊκή Γραμμική Β γραφή ονομάστηκε έτσι από τον ανασκαφέα της Κνωσού Α. Ewans σε αντιδιαστολή με το πρώτο είδος της μινωικής Γραμμικής Α. Οι ομοιότητες των δύο γραμμικών γραφών οδηγούν στο συμπέρασμα ότι η Γραμμική Β προέκυψε από τη Γραμμική Α. Παράλληλα όμως με τις ομοιότητες οι δύο γραφές παρουσιάζουν και σαφείς διαφορές, οι οποίες εντοπίζονται τόσο στην εσωτερική τους δομή όσο και στην εξωτερική μορφή των συμβόλων τους. Και οι δύο γραφές χρησιμοποιούν τον ίδιο αριθμό φωνητικών συμβόλων ορισμένα από τα οποία είναι κοινά και στις δύο γραφές, ενώ άλλα εμφανίζονται μόνο σε μία από αυτές. Σήμερα πιστεύεται ότι η δομή της Γραμμικής Β προήλθε από τη Γραμμική Α, αλλά τροποποιήθηκε προκειμένου να εκφράσει καλύτερα την ελληνική γλώσσα.

Η Γραμμική Β δομείται από ομάδες φωνητικών συμβόλων οι οποίες συνοδεύονται από ιδεογράμματα. Τα συλλαβογράμματα είναι:

q	= a
w	= e
e	= i
r	= o
t	= u

A	= da
S	= de
D	= di
F	= do
G	= du

p	= ja
[	= je
	] = jo

n	= ka (κα,γα,χα)
m	= ke (κε,γε,χε)
,	= ki (κι,γι,χι)
.	= ko (κο,γο,χο)
/	= ku (κου,γου,χου)

H	= ma
J	= me
K	= mi

Γραμμική Β

Συντάχθηκε απο τον/την Administrator

Δευτέρα, 10 Νοέμβριος 2008 11:59 - Τελευταία Ενημέρωση Τετάρτη, 27 Οκτώβριος 2010 21:12

L	= mo
:	= mu

Z	= na
X	= ne
C	= ni
V	= no
B	= nu

h	= pa (πα,βα,φα)
j	= pe (πε,βε,φε)
k	= pi (πι,βι,φι)
l	= po (πο,βο,φο)
;	= pu (που,βου,φου)

Y	= qa
U	= qe
I	= qi
O	= qo

N	= ra (ρα,λα)
M	= re (ρε,λε)
<	= ri (ρι,λι)
>	= ro (ρο, λο)
?	= ru (ρου,λου)

z	= sa
x	= se
c	= si
v	= so
b	= su

a	= ta (τα,θα)
s	= te (τε,θε)
d	= ti (τι,θι)
f	= to (το,θο)
g	= tu (του,θου)

y	= wa (Fa)
u	= we (Fe)
i	= wi (Fi)
o	= wo (Fo)

P	= za
{	= ze
	} = zo

Γραμμική Β

Συντάχθηκε απο τον/την Administrator

Δευτέρα, 10 Νοέμβριος 2008 11:59 - Τελευταία Ενημέρωση Τετάρτη, 27 Οκτώβριος 2010 21:12

!	= a	2
E	= ai	
T	= au	
+	= dwe	
	= dwo	
@	= nwa	
W	= pte	
#	= pu	2
%	= ra	2
\$	= ra	3
R	= ro	2
Q	= ta	2
=	= twe	
\	= two	

Τα συλλαβογράμματα, όπως ονομάζονται τα διαδοχικά φωνητικά σημεία, αναπαριστούν φωνήεντα και ανοιχτές συλλαβές με συνδυασμό ενός συμφώνου και ενός φωνήεντος, όπου το τελευταίο είναι πάντοτε φωνήεν. Παρατηρούμε ότι:

- Τα υπερωικά κ, χ, γ έχουν μόνο μια σειρά (ka,ke,ki,ko,ku)
- Τα χειλικά π, φ, β έχουν και αυτά μόνο μια σειρά (pa,pe,pi,po,pu)
- Τα τ, θ έχουν μία μόνο σειρά (ta,te,ti,to,tu)
- Επίσης τα ρ, λ έχουν μια σειρά (ra,re,ri,ro,ru)
- Το F είναι το "διγαμμα" ή "βαυ"
- Η συλλαβοσειρά (qa,qe,qi,qo) αντιπροσωπεύει τους ήχους kw (όπως το qm στην αγγλική λέξη queen)
- Η συλλαβή με δύο σύμφωνα και ένα φωνήεν αναλύεται σε δύο χωριστά, με κάθε ένα σύμφωνο και ένα ίδιο φωνήεν (π.χ. Τρίποδες = ti-ri-po-de)
- Τα καταληκτικά σύμφωνα παραλείπονται (π.χ. δούλος = do-e-ro)
- Από τις διφθόγγους αι, ει, οι, θι μπορεί να έχει παραληφθεί το "ι" ή να αναπληρώνεται από έναν παρόμοιο ήχο "γι", με το οποίο αρχίζει η επόμενη συλλαβή (ja,je,jø,jy) (π.χ. παλαιά = pa-ra-ja)
- Για το "αι" υπάρχει ξεχωριστό σύμβολο και χρησιμοποιείται μόνο στην αρχή της λέξης

Σε 45 από τα συνολικά 89 σημεία παρατηρούνται αντιστοιχίες με σημεία της Γραμμικής Α και σε άλλα δέκα παρατηρούνται αντιστοιχίες με στοιχεία των παλαιότερων μινωικών

γραφών. Εκτός από τα φωνητικά σύμβολα υπάρχουν και περισσότερα από εκατό ιδεογράμματα που παριστάνουν αντικείμενα, αριθμούς, οι οποίοι ακολουθούν το δεκαδικό σύστημα και μονάδες μέτρησης βάρους και χωρητικότητας. Αρκετά συλλαβογράμματα, ιδεογράμματα ή μονάδες μέτρησης παραμένουν ακόμη άγνωστα. Τα κενά αυτά της αποκρυπτογράφησης συμπληρώνονται σταδιακά με την ανάγνωση περισσότερων νέων κειμένων.

Από τα αρχαιολογικά δεδομένα γνωρίζουμε ότι το τελευταίο διάστημα χρήσης της Γραμμικής Β είναι το τέλος του 13ου αιώνα πΧ, δηλαδή η τελική φάση πριν από την καταστροφή των μυκηναϊκών ανακτόρων. Δε γνωρίζουμε όμως ακριβώς το χρόνο της δημιουργίας της. Οι πινακίδες της Κνωσού χρονολογούνται στο διάστημα 1425-1385 πΧ, άρα η χρήση της πιστοποιείται ήδη στον 16ο αιώνα πΧ. ενώ η δημιουργία της μπορεί να τοποθετηθεί και νωρίτερα. Η εμφάνισή της στα ανακτορικά κέντρα της ηπειρωτικής Ελλάδας υπολογίζεται γύρω στο 1350-1300 πΧ.

Με την καταστροφή των μυκηναϊκών ανακτόρων σταμάτησε και η χρήση της Γραμμικής Β, η οποία δεν αντικαταστάθηκε από κάποια άλλη γραφή μέχρι την εισαγωγή του φοινικικού αλφαβήτου τον 8ο αιώνα πΧ. Αυτό σημαίνει ότι η μυκηναϊκή γραφή είχε ως μόνο λόγο ύπαρξης να διευκολύνει τις διοικητικές λειτουργίες των ανακτόρων. Οι επόμενοι "σκοτεινοί αιώνες" χαρακτηρίζονται από πλήρη έλλειψη γραπτών πηγών, ωστόσο η μυκηναϊκή γλωσσική παράδοση διατηρήθηκε στον προφορικό λόγο. Ορισμένα στοιχεία της μυκηναϊκής διαλέκτου διασώθηκαν στα ομηρικά έπη και στη μεταγενέστερη ποίηση που διατήρησε τα επικά στοιχεία.

Στη Γραμμική Β γραφή τα μέτρα και τα σταθμά δηλώνονται με ιδιαίτερα σημεία. Δε γνωρίζουμε ποιά ήταν τα ονόματα των μονάδων στη μυκηναϊκή γλώσσα, γνωρίζουμε όμως ότι υπήρχαν αριθμοί που ακολουθούσαν το δεκαδικό σύστημα και μονάδες μέτρησης του βάρους και της χωρητικότητας.

Τα σημεία των μονάδων ήταν μερικές φορές ίδια με αυτά της μινωικής γραφής, πράγμα που σημαίνει ότι οι Μυκηναίοι χρησιμοποιούσαν τις μινωικές μετρικές μονάδες. Οι υποδιαίρέσεις των μονάδων βάρους και χωρητικότητας συμβολίζονται επίσης με ιδιαίτερα σημεία. Είναι αρκετά δύσκολο ακόμη να υπολογιστεί η αντιστοιχία των δύο αυτών συστημάτων λόγω της μεταβλητότητας του βάρους των γεωργικών προϊόντων.

Τα στοιχεία για τις μονάδες μέτρησης που προκύπτουν από τα μυκηναϊκά κείμενα

συμπληρώνονται και από ορισμένα αρχαιολογικά ευρήματα, όπως τα σταθμά και τα τάλαντα, αντικείμενα με σταθερό βάρος που χρησίμευαν στις εμπορικές συναλλαγές.

Η μυκηναϊκή γραφή προέβλεπε ειδικές μονάδες μέτρησης για τα υγρά και τα στερεά προϊόντα αλλά και για τα μη συμπαγή είδη, δηλαδή τα προϊόντα υπό μορφή κόκκων, όπως τα σιτηρά και τα μπαχαρικά. Στα είδη αυτά δεν μετρίονταν το βάρος, το οποίο ήταν μεταβλητό ανάλογα με την κατάσταση και την ποιότητα του προϊόντος αλλά ο όγκος.

Η βασική μονάδα χωρητικότητας συμβολιζόταν με το σχήμα μιας κούπας. Εδώ παρατηρείται μια σχηματική ή ακόμη και λεκτική αντιστοιχία με την "κοτύλη", τη μονάδα μέτρησης χωρητικότητας των κλασικών χρόνων. Βασιζόμενοι στις μονάδες της Κλασικής περιόδου μπορούμε να υποθέσουμε ότι η κοτύλη αντιστοιχούσε σε περίπου 270 έως 388 σημερινά κυβικά εκατοστά. Τέσσερις τέτοιες μονάδες σχημάτιζαν μια μεγαλύτερη, ενώ η μικρότερη υποδιαίρεση της βασικής μονάδας αποτελούσε το ένα εξηκοστό της.

Η μέτρηση των υγρών προϊόντων ήταν εν μέρη όμοια ως προς αυτή των στερεών. Η ανώτερη μονάδα μέτρησης των υγρών αντιστοιχούσε με το τριάντα τοις εκατό της ανώτερης μονάδας μέτρησης των στερεών. Η διαφορά αυτή αυτή υποδεικνύει ότι οι μονάδες μέτρησης της χωρητικότητας ήταν προσαρμοσμένες στο ανώτατο φορτίο που μπορεί να μεταφέρει ένας άνθρωπος, το οποίο είναι διαφορετικό για τα στερεά και τα υγρά.

Τα όργανα μέτρησης της χωρητικότητας δεν είναι γνωστά, ίσως επειδή ήταν φτιαγμένα από φθαρτά υλικά. Ένας συγκεκριμένος τύπος αγγείου που βρέθηκε στη Θήρα ίσως εξυπηρετούσε αυτόν το σκοπό. όμως τα θηραϊκά ευρήματα ήταν περισσότερο προσαρμοσμένα στα μινωικά πρότυπα και έτσι δεν είναι πολύ κατάλληλα να μας φωτίσουν για τα συστήματα μέτρησης των Μυκηναίων.

Τα αγγεία που θεωρούνται ως τα κατεξοχήν δοχεία μεταφοράς των Μυκηναίων ήταν οι ψευδόστομοι αμφορείς. Τα αγγεία αυτά είχαν καθορισμένη χωρητικότητα και συναντώνται σε δύο βασικά μεγέθη. Οι μεγαλύτεροι χωρούσαν 12 έως 14 λίτρα και οι μικρότεροι 6 έως 7 λίτρα λάδι. Από τις συγκρίσεις της χωρητικότητας των μεγάλων αποθηκευτικών αγγείων φαίνεται ότι η ποσότητα 0,8 του λίτρου είχε κάποια σημασία για τη μέτρηση της χωρητικότητας, ενώ υπολογίζεται ότι η κατώτερη κυμαινόταν περίπου από τα 200 έως τα 500 κυβικά εκατοστά.